

Auditor 9/2024

Hugo a Mojmir se baví o inventuře zásob

1. Inspekce zásob a přepočítání fyzického stavu

Mojmíre, četl jsem nálezy z kontrol kvality auditů a všiml jsem si, že se tam objevovala i témata týkající se fyzické inventury zásob. Protože většina našich klientů má materiální hodnotu zásob, pojďme se podívat na tato zjištění detailně.

To je dobrý nápad, Hugo! Já pak proškolím naše asistenty, kteří se letos fyzických inventur zásob budou účastnit.

Začneme tedy tím, co zahrnuje samotná inspekce zásob.

To je jednoduché, přece fyzickou existenci zásob. Co jiného? Proto se přece inventury provádějí, ne?

To ano, ale ještě něco. Co takhle ověření stavu zásob? Posouzení, jestli jsou zásoby v dobrém technickém stavu nebo se jedná například o zásoby zastaralé, poškozené nebo stárnoucí?

Rozumím. Pro zastaralé, poškozené nebo stárnoucí zásoby, přestože existují, je potřeba zvážit opravnou položku a inspekce během účasti na fyzické inventuře může tyto zásoby odhalit.

Ano, přesně tak. A na co je třeba myslet u samotného přepočítání fyzického stavu zásob?

Obvykle je potřeba reagovat jak na riziko nadhodnocení, tak podhodnocení fyzického stavu zásob. Z pohledu přepočítání fyzického stavu zásob to tedy znamená, se počítá oběma směry. Vzorek vybraných položek z inventurních záznamů je třeba sesouhlasit s fyzickým stavem zásob a zároveň je třeba vzorek vybraných položek z fyzického stavu zásob sesouhlasit s inventurními záznamy vedení.

No vida, výborně, Mojmíre!

Auditor 9/2024

Hugo a Mojmír se baví o inventuře zásob

2. Hodnocení pokynů a postupů vedení

Účast na fyzické inventuře dále zahrnuje sledování dodržování pokynů vedení a provádění postupů pro zaznamenávání a kontrolování výsledků fyzické inventury. Rozumíš tomu, co tyto postupy zahrnují a proč je provádíme?

Tak tomu tedy nerozumím. Proč by nás měly zajímat nějaké inventurní postupy a pokyny vedení, když se ujistíme, že zásoby existují a jsou v dobrém technickém stavu?

Tak přemýšlej! Jak se obvykle při inventuře ujišťujeme o existenci zásob? Copak přepočítáváme veškeré zásoby?

Aha, už chápu. Inventura je proces, během kterého se klient ujišťuje, že veškeré zásoby, které eviduje v účetnictví, fyzicky existují. Ale my jako auditoři provádíme kontrolní přepočty na vzorcích vybraných položek. Pokud by tedy společnost měla nedostatečně nastavené postupy inventury, bylo by vyšší riziko chyby, a tedy i náš vzorek by musel být větší.

Přesně tak. A na co se tedy v rámci zhodnocení procesu zaměříme?

Na uplatňování vhodných postupů a kontrol. Například postupů pro počítání a přepočítávání tak, aby byly veškeré zásoby přepočteny a zaznamenány do inventurních soupisů právě jednou.

Dobře, co dále?

Pokud v průběhu inventury probíhají pohyby zásob, protože například klient nezastavil během inventury nákupy a prodeje zásob, tyto pohyby je třeba zaznamenat a reflektovat v registru zásob ke konci inventury.

Část 2 pokračuje na následující straně.

Auditor 9/2024

Hugo a Mojmír se baví o inventuře zásob

2. Hodnocení pokynů a postupů vedení

Správně, Mojmíre. A je toho ještě více. Inventurní pokyny a postupy by měly obsahovat a my bychom měli zhodnotit identifikaci stupně rozpracovanosti nedokončené výroby, pomaluobrátkových, zastaralých nebo poškozených položek a zásob patřících třetí straně, například zásob převzatých do konsignačních skladů.

A co když zásoby jednoduše spočítat nejdou?
Jak lze ověřit jejich množství?

I to se stává. Představ si haldu uhlí. Jeho množství se stanovuje odhadem. A klient by měl mít zdokumentované postupy, jakým způsobem tento odhad provést. Tento odhad je potřeba v rámci auditních postupů ověřit.

-MaPe-

Hugo a Mojmír se baví o inventuře zásob

3. Fyzická inventura provedena k jinému datu než k datu účetní závěrky

A co když se klient rozhodne provést inventuru k jinému datu, než je konec účetního období? Jak budeme postupovat?

No prostě půjdeme na inventuru v termínu, kdy klient inventuru provádí, ne?

To ano, ale jak si poradíme s pohyby na skladu mezi datem inventury a koncem účetního období?

Rozumím. Je potřeba získat kompletní položkový přehled všech přírůstků a úbytků zásob mezi datem inventury a koncem účetního období a odsouhlasit je na stavy k oběma datům. Vzorek přírůstků i úbytků z tohoto položkového seznamu musíme odsouhlasit na podpůrnou dokumentaci jako třeba skladové příjemky a výdejky.

Správně. Může to být dost práce, ale pokud jsou pohyby zásob mezi datem inventury a koncem účetního období významné, tento test je potřeba pro ověření existence zásob provést.

Auditor 9/2024

Hugo a Mojmir se baví o inventuře zásob

4. Dokumentace

A ještě by mě zajímaly tipy k dokumentaci inventury. Vzpomínám si, že vloni jsi při kontrole spisů měl k dokumentaci inventur řadu připomínek, ale už si přesně nevybavuji, čeho se týkaly.

To je dobře, že se na to ptáš. Obecně, stejně jako u jiných testů, je třeba inventuru zdokumentovat tak, aby prostudování spisu umožnilo jinému auditorovi posoudit, jaký konkrétní test byl proveden, jaký cíl sledoval, jaká tvrzení pokrýval, jaký byl jeho rozsah a zda je závěr vyplývající z testu adekvátní.

To mi zní dost učeně. Můžeš mi prosím dát pár příkladů k inventuře?

Můžu. Ale protože vím, že jsi už absolvoval několik inventur, zkusím se naopak ptát já. Začněme u dokumentace vzorku kontrolních přepočtů. Jaké informace by měla obsahovat naše dokumentace?

Identifikaci dané položky, množství spočtené auditorem i klientem a měrnou jednotku pro přepočet. Informací ale může být i více. Rozhodně nestačí jen vzít inventurní záznamy vedení a zaškrtnout si položky, které jsme přepočítali v rámci našeho vzorku.

Správně. A jak se ujistíme, že účetní stav zásob po inventuře odpovídá stavu vyplývajícímu z inventury?

Je třeba odsouhlasit poinventurní účetní evidenci na finální výsledky inventury.

A pokud inventura neproběhla k rozvahovému dni? Jak si poradíme s materiálními pohyby mezi koncem roku a datem inventury?

O tom už jsme se dnes bavili. V takovém případě získáme položkový přehled všech přírůstků a úbytků zásob mezi datem inventury a koncem účetního období, odsouhlasíme je na stav zásob k oběma datům a vzorek pohybů odsouhlasíme na podpůrnou dokumentaci.

Správně, Mojmiré. Jestli budou všechny inventury takto zdokumentované ve spisu, věřím, že k nim budu mít letos podstatně méně připomínek než v minulém roce.

Petr Mališ (MaPe)

člen Výboru pro metodiku auditu KA ČR